

متن پرسش

با عرض سلام خدمت استاد گرامی. سؤال ۱) در کتاب ده نکته، در نکته اول که از قول قرآن بیان شده "ما به هنگام مرگ تمام شما را میگیریم"، این سؤال پیش می آید که اگر در موقع خواب، تن ما توسط نفس نباتیمان زنده است و این همان تدبیر تعبیر شده باشد، پس خداوند تمام ما را نمیگیرد؟! سؤال ۲) در نکته پنجم انواع مرگ گفته شده. در مورد مرگ طبیعی انسانی این سؤال پیش می آید که انسان های معمر که می توانند تا چند هزار سال عمر کنند، چرا نفسشان تنشان را رها نمیکنند؟ آیا به طور کلی این بحث که موجودات تا مادامی که اثر خیر داشته باشند در این دنیا هستند با این انواع مرگ تناقض ندارد؟ سؤال ۳) حدیث مفصل آورده شده در ابتدای کتاب حقیقت نوری اهل بیت را آیت الله بروجردی شدیداً رد کرده اند و اینکه حضرت امیر چنین بیانی داشتند که "ما را خدا نپندارید و هر چه میخواهید در فضل ما بگویید" را جعلی دانسته اند. علت رد کردن ایشان که عالم بزرگی بودند حقیقتاً چه بوده؟

متن پاسخ

باسمه تعالی؛ علیک السلام: ۱- در نگاه فلسفی یک نفس بیشتر نیست که بدن را تدبیر می کند و لذا خداوند نفس را در خواب تماماً می گیرد منتها تعلق نفس به بدن طوری است که می تواند بدن را از عالم برزخ تدبیر کند که در شرح ده نکته عرض شد. ۲- اصل بحث آن است که بدن ابزار نفس است جهت استکمال نفس، وقتی قوه هایش به فعلیت رسید بدن را رها می کند ولی تقدیر هرکس در اِزاء تبدیل قوه به فعل، به خدا مربوط است و تقدیری که حضرت حق اراده فرموده. ۳- بنده چیزی در این مورد نشنیده ام ولی شاگرد ایشان یعنی حضرت آیت الله جوادی «حفظه الله» مکرراً به حدیث مذکور استناد می کنند. از جمله در کتاب «ادب فنای مقربان» در چند مورد به حدیث مذکور استناد کرده اند. موفق باشید